

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 14.7.2004
KOM(2004) 489 galutinis

2004/0164 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Šiuo pasiūlymu siekiama nustatyti vienodą teisinę sistemą, reglamentuojantčią bendrosios žemės ūkio politikos finansavimą.

Tuo tikslu pasiūlymu įsteigiami du fondai:

- Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF),
- Europos žemės ūkio kaimo plėtros fondas (EŽŪKPF).

Reglamento projekte sukuriamas teisinis pagrindas įvairioms fondų priemonėms finansuoti, įskaitant BŽŪP įgyvendinti ir kontroliuoti reikalingą techninę pagalbą.

BŽŪP priemonės iš dalies finansuojamos taikant pasidalijamąjį valdymą. Dėl to turėjo būti apibrėžtos sąlygos, kuriomis Komisija vykdo jai patikėtą uždavinį – įgyvendina Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą – ir kurios aiškiai nustato valstybių narių bendradarbiavimo įsipareigojimus.

Panaši abiejų fondų funkcionavimo sistema, kiek tai yra įmanoma, turėtų supaprastinti tiek valstybių narių, tiek Komisijos darbą.

Šiuo tikslu yra numatytas mokėjimo agentūrų ir prireikus koordinavimo įstaigų akreditavimas, kurį vykdo valstybės narės.

Kartu su metine finansine atskaitomybe turi būti pateikiamas mokėjimo agentūros atsakingo asmens patikinimo pareiškimas bei perduotų sąskaitų vieningumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimas. Komisija, atsižvelgdama į sąskaitų apmokėjimo tvarką, vykdys dvigubą tikrinimą (apskaitos ir atitikties).

Tačiau kiekvienas iš fondų išsaugos tik jam būdingą specifiką, ypač susijusią su tuo, kad EŽŪGF naudojami nediferencijuotieji asignavimai, o EŽŪKPF – diferencijuotieji asignavimai, kuriems yra patvirtinta taisyklė n+2 kartu numatant automatišką įsipareigojimų panaikinimą. Abiejų fondų mokėjimo grafikai taip pat skiriasi (atitinkamai mokėjimai vykdomi kas mėnesį ir kas ketvirtį), skirtingai tvarkomos ir nustačius pažeidimus susigražintos sumos. Valstybės narės EŽŪKPF sumas gali dar kartą panaudoti pagal tą pačią kaimo plėtros programą.

Be to, reglamento projekte nustatomos biudžetinės drausmės taisyklės ir atsižvelgiama į BŽŪP reformą, numatytą Reglamente (EB) Nr. 1782/2003. Biudžetinės drausmės taisyklėse apibrėžiamos kasmetinės EŽŪGF išlaidų sumos, valstybėms narėms nustatyti mokėjimo terminai, mėnesinių ir ketvirčio mokėjimų galimas sumažinimas ar sustabdymas bei nuorodos dėl dolerio keitimo kurso, naudotino rengiant biudžetą.

Reikėtų pažymėti, kad tuo atveju, kai viršutinės finansinės ribos Bendrijos teisės aktuose nustatytos eurais, valstybėms narėms gražinamos sumos neviršys šios ribos atsižvelgiant į galimą sumos sumažinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 11 straipsnyje numatytą finansinę drausmę.

Taip pat numatoma, kad Tarybai per nustatytą laiką neatlikus šiame straipsnyje nurodytų patikslinimų, juos turi atlikti Komisija.

Viršutinės biudžeto ribos turi būti laikomasi visos biudžetinės procedūros metu. Tačiau jei biudžetinių metų pabaigoje kyla grėsmė, kad valstybių narių mokėjimo prašymuose nurodytos sumos viršys turimą viršutinę ribą, nustatoma konkreti procedūra, užtikrinanti, kad viršutinės ribos bus laikomasi.

Atsižvelgiant į Finansinio reglamento 180 straipsnio nuostatas šiame reglamento projekte apibrėžiamos EŽŪGF ir EŽŪKPF skirtos įplaukos. Galiausiai šiame projekte nustatomos pereinamojo laikotarpio taisyklės, kurių reikia kaimo plėtrą pradėdant finansuoti ne iš EŽŪGF Garantijų skyriaus, o priemonės – ne iš EŽŪGF Orientavimo skyriaus, bet iš EŽŪKPF, pradėsiančio veikti nuo 2007 m.

Be to, nurodoma, kad 2004 m. birželio 24 d. vykusio posėdžio metu ŽEMĖS ŪKIO GD ir BIUDŽETO GD susitarė tarpinstitucinio susitarimo projekte įvardyti, kad Parlamentas ir Taryba įsipareigoja laikytis tokių įsipareigojimų asignavimų, kokie yra numatyti struktūrinių fondų, kaimo plėtros fondo ir žuvininkystės fondo finansiniuose pagrinduose.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Audito Rūmų nuomonę,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) Bendroji žemės ūkio politika apima daug priemonių, įskaitant kaimo plėtros priemones. Siekiant įgyvendinti bendrosios žemės ūkio politikos tikslus turi būti užtikrintas šių priemonių finansavimas. Atsižvelgiant į tai, kad šioms priemonėms yra bendri tam tikri aspektai, kurie vis dėlto skiriasi keletu atžvilgių, teisės aktuose turėtų būti numatyta galimybė pririnkus jas finansuoti skirtingai. Kad būtų galima atsižvelgti į šiuos skirtumus, turi būti sukurti du Europos žemės ūkio fondai: pirmasis, Europos žemės ūkio garantijų fondas, finansuotų rinkos ir kitas priemones, o antrasis, Europos žemės ūkio kaimo plėtros fondas – kaimo plėtros programos.
- (2) Bendrosios žemės ūkio politikos išlaidos, įskaitant išlaidas kaimo plėtrai, finansuojamos iš Europos Bendrijų bendrojo biudžeto panaudojant minėtus du fondus arba centralizuotai, arba valstybėms narėms ir Komisijai taikant pasidalijamąjį valdymą, kaip numatyta 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento¹ 53 straipsnyje. Turėtų būti išsamiai apibrėžtos priemonės, finansuotinos iš abiejų fondų.
- (3) Vykdamas sąskaitų patikrinimą ir patvirtinimą Komisija visas išlaidas, kurios turi būti įrašytos į Europos žemės ūkio fondą, gali per priimtina laiką nustatyti tik tada, jeigu ji turi pakankamas garantijas, kad nacionalinės kontrolės priemonės yra tinkamos bei skaidrios, o mokėjimo agentūros tikrina mokėjimo, kurį jos vykdo, prašymų teisėtumą ir priimtinumą. Atitinkamai turėtų būti numatytos nuostatos dėl mokėjimo agentūrų akreditavimo, kurį vykdo valstybės narės, ir turėtų būti numatytos valstybių narių

---

¹ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

nustatomos procedūros, pagal kurias surenkami reikalingi patikinimų pareiškimai, o nepriklausomos organizacijos patvirtina valdymo, priežiūros ir kontrolės sistemas bei metines finansines atskaitomybes.

- (4) Standartų, kurių būtina laikytis vykdant akreditavimą valstybėse narėse, nuoseklumui užtikrinti Komisija rekomenduoja taikytinus kriterijus. Be to, siekiant užtikrinti nacionalinių kontrolės priemonių, ypač susijusių su leidimu, tinkamumo parvartinimu ir mokėjimo tvarka, skaidrumą, institucijų ir įstaigų, kurios yra taip įgaliojamos, skaičius prirėikus turėtų būti apribotas atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konstitucines nuostatas.
- (5) Jeigu valstybė narė akredituoja daugiau negu vieną mokėjimo agentūrą, ji privalo paskirti vieną koordinavimo įstaigą, kuri užtikrintų nuoseklų lėšų valdymą, palaikytų ryšį tarp Komisijos ir įvairių akredituotų mokėjimo agentūrų bei užtikrintų greitą Komisijos prašomos informacijos, susijusios su įvairių mokėjimo agentūrų veikla, pateikimą.
- (6) Kad Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas finansuojant bendrosios žemės ūkio politikos išlaidas būtų darnus ir ypač kad būtų sudaryta galimybė Komisijai tikrinti valstybių narių finansų valdymą bei apmokėti akredituotų mokėjimo agentūrų sąskaitas, valstybės narės Komisijai turi perduoti tam tikrą informaciją arba tą informaciją turi saugoti, kad Komisija galėtų su ja susipažinti. Tuo tikslu turi būti kuo plačiau naudojamos informacinės technologijos.
- (7) Siekiant parengti Komisijai siunčiamą informaciją ir nedelsiant jai pateikti išsamią informaciją apie išlaidas, laikomą dokumentuose ir elektroninėse laikmenose, turi būti nustatytos sąlygos, kuriomis informacija perduodama, reglamentuotas informacijos siuntimas ir perdavimo būdas bei taikomi terminai.
- (8) Bendrosios žemės ūkio politikos priemonių ir veiksmų finansavimas vykdomas iš dalies taikant pasidalijamąjį valdymą. Siekdama užtikrinti gerą Bendrijos fondų finansų valdymą Komisija tikrina už mokėjimus atsakingų valstybių narių institucijų vykdomą šių fondų valdymą. Turėtų būti apibrėžtas Komisijos tikrinimų pobūdis ir nurodytos sąlygos, kuriomis Komisija vykdo jai patikėtą uždavinį įgyvendinti biudžetą ir kurios aiškiai nustato valstybių narių bendradarbiavimo įsipareigojimus.
- (9) Tik valstybių narių akredituotos mokėjimo agentūros suteikia tinkamą garantiją, kad prieš gavėjams suteikiant Bendrijos pagalbą buvo atlikti reikalingi patikrinimai. Dėl to turėtų būti nurodyta, kad iš Bendrijos biudžeto grąžinamos tik tos išlaidos, kurias padaro mokėjimo agentūros.
- (10) Komisija mokėjimo agentūrų išlaidoms, susijusioms su Europos žemės ūkio garantijų fondu, padengti reikalingus asignavimus valstybėms narėms privalo sumokėti remdamasi agentūrų išlaidų apskaita. Kol bus atlikti mėnesiniai kompensacijų mokėjimai, valstybės narės privalo mobilizuoti finansinius išteklius pagal akredituotų mokėjimo agentūrų poreikius. Valstybių narių ir paramos gavėjų, kurie yra įpareigoti įgyvendinti bendrąją žemės ūkio politiką, administravimo ir personalo išlaidas apmoka pačios valstybės ir paramos gavėjai.
- (11) Bendrijos pagalba gavėjams turi būti išmokėta laiku, kad jie galėtų veiksmingai ją panaudoti. Valstybėms narėms nesilaikant Bendrijos teisės aktuose nustatytų mokėjimo terminų kyla grėsmė sudaryti rimtų problemų paramos gavėjams ir pakenkti Bendrijos biudžeto metiniam subalansuotumui. Todėl Bendrijos finansavimas

išlaidoms, padarytoms nesilaikant mokėjimo terminų, gali būti neskirtas. Kad būtų laikomasi proporcingumo principo, Komisija turėtų priimti išimtis iš bendros taisyklės apibrėžiančias nuostatas.

- (12) Reikia nustatyti administracinę procedūrą, pagal kurią Komisija priimtų sprendimą laikinai sustabdyti ar sumažinti mėnesinius mokėjimus, jei valstybių narių perduota informacija neleistų daryti išvados, kad buvo laikomasi Bendrijos taisyklių, ir iš jos galima spręsti, kad Bendrijos fondai akivaizdžiai buvo naudojami neteisėtai. Konkrečiais atvejais turėtų būti numatyta galimybė mokėjimus sumažinti ar sustabdyti netaikant minėtos procedūros. Abiem atvejais Komisija informuoja suinteresuotą valstybę narę nuroydamą, kad sprendimas sumažinti ar sustabdyti mėnesinius mokėjimus netrukdo priimti sprendimų sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo metu.
- (13) Laikantis biudžetinės drausmės turi būti apibrėžta metinė iš Europos žemės ūkio garantijų fondo finansuojamų išlaidų riba atsižvelgiant į didžiausias finansinėse perspektyvose šiam fondui nustatytas sumas, į Komisijos nustatytas sumas taikant 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies pakeičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001², 10 straipsnio 2 dalį ir į sumas, nustatytas minėto reglamento 143 straipsnio d punkte bei 143 straipsnio e punkte.
- (14) Laikantis biudžetinės drausmės metinės išlaidų, finansuojamų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, viršutinės ribos turi būti laikomasi bet kokiomis aplinkybėmis ir visais biudžeto procedūros ir biudžeto vykdymo etapais. Šiuo tikslu nacionalinė tiesioginių valstybės narės išmokų viršutinė riba, pataisyta pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 10 straipsnį, turėtų būti viršutinė tiesioginių išmokų atitinkamai valstybei narei finansinė riba ir šių išmokų kompensacijos neturėtų viršyti minėtos ribos. Be to, laikantis biudžetinės drausmės visos teisės aktuose numatytos priemonės, kurias siūlo Komisija arba priima Taryba ar Komisija bendrosios žemės ūkio politikos srityje ir Europos žemės ūkio garantijų fondo biudžete, neturi viršyti metinės iš šio fondo finansuojamų išlaidų viršutinės ribos. Komisijai taip pat turi būti suteiktas įgaliojimas atlikti Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 11 straipsnio 1 dalyje numatytus patikslinimus, jei Taryba iki tų kalendorinių metų, kuriems taikomi patikslinimai, birželio 30 d. jų neatlieka.
- (15) Priemonės dėl viršutinės finansinės ribos apskaičiavimo, priimtos siekiant apibrėžti finansavimą iš EŽŪGF ir iš EŽŪKPF, nedaro įtakos Sutartyje nurodytos biudžeto institucijos kompetencijoms. Atitinkamai šios priemonės turi būti pagrįstos referencinėmis sumomis, nustatytomis pagal [data] tarpinstitucinį susitarimą ir šio susitarimo I priede nurodytas finansines perspektyvas.
- (16) Be to, laikantis biudžetinės drausmės nuolat tam tikrais laiko tarpais turi būti atliekamas biudžetinės situacijos tikrinimas. Dėl to pateikdama išankstinį atitinkamų metų biudžeto projektą Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai privalo pateikti ir savo prognozes bei analizę ir prirėikus Tarybai pasiūlyti atitinkamas priemones. Taip

---

² OL L 270, 2003 10 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 864/2004 (OL L 161, 2004 4 30, p. 18).

pat siekiant išlaikyti metinę viršutinę ribą Komisija turi visiškai ir bet kuriuo metu panaudoti jai suteiktus valdymo įgaliojimus ir prireikus Tarybai pasiūlyti atitinkamas priemones biudžetinei situacijai pagerinti. Jeigu biudžetinių metų pabaigoje valstybių narių pateiktų grąžinamųjų mokėjimų prašymų sumos viršija metines viršutines ribas, Komisija turi priimti priemones, užtikrinančias, kad turimas biudžetas valstybėms narėms laikinai būtų paskirstytas proporcingai pagal jų nepatenkintą grąžinamojo mokėjimo prašymą ir kad būtų išlaikyta atitinkamiems metams nustatyta viršutinė riba. Svarstomų metų mokėjimai turėtų būti vykdomi kitais biudžetiniais metais ir turėtų būti galutinai nustatyta bendra finansavimo, kurį valstybei narei skiria Bendrija, suma bei kompensacijos valstybėms narėms siekiant laikytis nustatytos sumos.

- (17) Įgyvendinant biudžetą Komisija turėtų sukurti mėnesinę žemės ūkio išlaidų apsaugos ir priežiūros sistemą, kad kilus grėsmei viršyti metinę viršutinę ribą galėtų kaip galima greičiau reaguoti, pagal jai suteiktus valdymo įgaliojimus priimti atitinkamas priemones, ir, jei tos priemonės nebūtų pakankamos, pasiūlyti Tarybai kuo greičiau įgyvendinti kitas priemones. Pagal tokią sistemą turėtų būti palyginamos realios išlaidos su išlaidų įvertinimu, atliktu pagal praėjusių metų išlaidas. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pateikti mėnesinę ataskaitą, kurioje būtų palyginamos iki ataskaitos parengimo padarytos išlaidos su išlaidų įvertinimais bei su išlaidų, numatomų per likusį biudžetinių metų laikotarpį, įvertinimu.
- (18) Komisijos naudojamas keitimo kursas rengiant biudžeto dokumentus, kuriuos ji perduoda Tarybai, privalo atspindėti paskutinę turimą informaciją atsižvelgiant į laikotarpį, kuris praeina nuo dokumentų sudarymo iki perdavimo.
- (19) Kaimo plėtros programos yra finansuojamos iš Bendrijos biudžeto pagal įsipareigojimus išmokant metines išmokas. Kad valstybės narės tik pradėjus įgyvendinti kaimo plėtros programas galėtų naudotis numatytais Bendrijos fondais, reikia sudaryti galimybę naudotis šiais fondais minėtose valstybėse. Dėl to turi būti nustatytas išankstinis finansavimas, užtikrinantis pastovų pinigų srautą, kuris suteiktų galimybę tinkamai vykdyti mokėjimus paramos gavėjams, ir turi būti nustatytos šios priemonės ribos.
- (20) Kartu su išankstiniu finansavimu iš Komisijos akredituotoms mokėjimo agentūroms vykdomų mokėjimų turėtų būti išskirti tarpiniai mokėjimai ir likučio mokėjimas bei nustatytos išsamios jų mokėjimų taisyklės.
- (21) Kad būtų apsaugoti Bendrijos finansiniai interesai, Komisija netinkamų išlaidų atveju turi būti pajėgi sustabdyti ar sumažinti tarpinius mokėjimus. Turi būti nustatyta tvarka, pagal kurią valstybės narės galėtų pagrįsti atliktus mokėjimus.
- (22) Automatiško įsipareigojimų panaikinimo taisyklė turi paspartinti programų įgyvendinimą ir prisidėti prie gero finansų valdymo.
- (23) Kad būtų nustatytas finansinis ryšys tarp akredituotų mokėjimo agentūrų ir Bendrijos biudžeto, Komisija kasmet turėtų apmokėti agentūrų sąskaitas. Sprendimas dėl sąskaitų apmokėjimo turi būti priimamas atsižvelgus į pateiktų sąskaitų išsamumą, tikslumą ir teisingumą, bet ne į išlaidų atitiktį Bendrijos teisės aktams.
- (24) Komisija, kuri pagal Sutarties 211 straipsnį yra atsakinga už tinkamą Bendrijos teisės aktų įgyvendinimą, turi priimti sprendimą dėl valstybių narių padarytų išlaidų atitikimo Bendrijos teisės aktams. Valstybėms narėms turi būti suteikta teisė pagrįsti jų priimtus sprendimus dėl mokėjimų ir, jei kiltų nesutarimų tarp valstybių narių ir

Komisijos, turi būti ieškoma bendro sprendimo būdo. Siekiant valstybėms narėms suteikti teises ir finansines garantijas dėl praeityje padarytų išlaidų turėtų būti nustatytas maksimalus laikotarpis, per kurį Komisija gali priimti sprendimą dėl finansinės atsakomybės skyrimo nesilaikius taisyklių.

- (25) Siekiant apsaugoti Bendrijos biudžeto finansinius interesus valstybės narės turėtų priimti priemones, užtikrinančias, kad iš fondų lėšų finansuojamos operacijos yra tikrai atliktos ir atliktos teisingai. Valstybės narės taip pat turi užkirsti kelią ir veiksmingai svarstyti visus paramos gavėjų padarytus pažeidimus.
- (26) Kai yra susigražinamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo išmokėtos sumos, jos gražinamos į fondą, jeigu išlaidos neatitinka Bendrijos teisės aktų ir joms netaikomos jokios teisės nuostatos. Turi būti numatyta finansinės atsakomybės sistema tuo atveju, jei buvo padaryti pažeidimai ir nesusigražinta visa suma. Šiuo tikslu turėtų būti nustatyta tvarka, pagal kurią Komisija, priimdama sprendimą į atitinkamos valstybės narės sąskaitą įrašyti dalį sumos, kuri buvo prarasta dėl pažeidimų ir per priimtina laiką nebuvo išieškota, apsaugotų Bendrijos biudžeto interesus. Jeigu pažeidimai yra padaromi dėl valstybių narių aplaidumo, atitinkamoms valstybėms narėms gali būti įskaityta visa suma. Tačiau jeigu valstybės narės laikosi pagal vidaus procedūras numatytų įsipareigojimų, praėjus tam tikram laikotarpiui valstybių narių sąskaitos Bendrijos biudžetui turi būti apmokėtos teisingai paskirsčius finansinę atsakomybę Bendrijai ir valstybėms narėms atsižvelgiant į realiai per praėjusius metus susugražintas sumas.
- (27) Valstybių narių vykdomos susigražinimo procedūros gali užsitęsti keletą metų neturint garantijų, kad susigražinimas bus veiksmingas. Procedūroms reikalingos išlaidos taip pat gali būti neproporcingos surinktomis ar planuojamoms surinkti sumoms. Dėl to tam tikrais atvejais valstybėms narėms turėtų būti leista sustabdyti susigražinimo procedūras.
- (28) Europos žemės ūkio kaimo plėtros fondo sumos, kurios buvo susigražintos ar anuliuotos dėl pažeidimų, turi būti ir toliau naudojamos atitinkamoje valstybėje narėje patvirtintoms kaimo plėtros programoms, kadangi jos šiai valstybei buvo paskirtos. Siekiant apsaugoti Bendrijos biudžeto finansinius interesus turi būti numatytos atitinkamos nuostatos tais atvejais, jeigu nustačiusi pažeidimus valstybė narė nesiimtų reikiamų priemonių.
- (29) Siekiant sudaryti galimybę dar kartą panaudoti EŽŪGF ir EŽŪKPF lėšas, turi būti nustatytas, atitinkamai, sumų, kurias valstybės narės susigražina atlikusios atitikties patikrinimą ir procedūras, pradėtas dėl nustatytų pažeidimų bei aplaidumo, skyrimas bei papildomų išskaitymų pieno ir pieno produktų sektoriuje skyrimas.
- (30) Kad Komisija galėtų įgyvendinti savo įsipareigojimą – įsitikintų, jog valstybėse narėse yra sukurtos ir tinkamai veikia Bendrijos lėšų valdymo ir kontrolės sistemos, nepažeidžiant valstybių narių pradėtų patikrinimų – turi būti numatyta, kad patikrinimus gali atlikti Komisijos įgalioti asmenys, o Komisija gali prašyti valstybių narių pagalbos.
- (31) Komisijai siunčiamai informacijai parengti turi būti kuo plačiau naudojamos informacinės technologijos. Patikrinimų metu Komisija turi turėti teisę iškart gauti išsamią informaciją apie išlaidas, laikomą dokumentuose ir elektroninėse laikmenose.

- (32) Turėtų būti nustatyta paskutinių išmokų pagal kaimo plėtros programas, patvirtintas 2000–2006 m. laikotarpiui ir finansuojamas iš EŽŪOGF Garantijų skyriaus, data. Kad valstybėms narėms būtų kompensuoti po šios datos atlikti mokėjimai, turi būti numatytos atskiros pereinamojo laikotarpio priemonės. Šiose priemonėse turi būti numatytos nuostatos dėl išankstinių mokėjimų, kuriuos Komisija sumoka pagal Reglamento (EB) Nr. 1258/1999 5 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, išieškojimo ir dėl sumų, kurios buvo pakeistos pagal Reglamento (EB) Nr. 1259/1999 4 ir 5 straipsniuose numatytą savanorišką išmokos sumos keitimą.
- (33) Turėtų būti nustatyta data, nuo kada Komisija gali automatiškai panaikinti išipareigojimus dėl sumų, dėl kurių buvo išipareigota vykdant EŽŪOGF Garantijų skyriaus finansuojamas kaimo plėtros programas, bet kurios nebuvo panaudotos, jeigu iki tos datos ji negavo reikalingų apie priemonių uždarymą liudijančių dokumentų. Turi būti apibrėžti reikalingi dokumentai, pagal kuriuos Komisija gali nustatyti, kad priemonės buvo uždarytos.
- (34) Komisija atsako už fondų tvarkymą; yra numatytas glaudus valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimas Žemės ūkio fondų komitete.
- (35) Bendrijos finansavimo apimtys reikalauja, kad Europos Parlamentas ir Taryba būtų nuolat informuojami pateikiant jiems finansines ataskaitas.
- (36) Atsižvelgiant į tai, kad taikant nacionalines kontrolės sistemas ir vykdant atitikties tikrinimą gali būti perduodami asmens duomenys ar komercinės paslaptys, valstybės narės ir Komisija turi užtikrinti gautos informacijos konfidencialumą.
- (37) Kad būtų užtikrintas geras Bendrijos biudžeto finansų valdymas, tiek valstybėms narėms, tiek žemdirbiams laikantis teisingumo principų, turi būti apibrėžtos euro naudojimo taisyklės.
- (38) Atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas turi būti panaikintas Tarybos reglamentas Nr. 25 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo³, 1997 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 723/97 dėl valstybių narių veiksmų programų dėl EŽŪOGF Garantijų skyriaus išlaidų kontrolės įgyvendinimo⁴ ir Reglamentas (EB) Nr. 1258/1999 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo⁵. Turėtų būti panaikinti kai kurie Reglamento (EEB) Nr. 595/91 straipsniai, kadangi šiame reglamente numatomos juos atitinkančios nuostatos.
- (39) Turi būti priimtos priemonės, reikalingos šiam reglamentui įgyvendinti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁶.
- (40) Pakeitus panaikinamuose reglamentuose numatytas nuostatas šio reglamento nuostatomis gali kilti kai kurių praktinių problemų, kurios šiame reglamente nėra svarstomos, ypač susijusių su perėjimu prie naujų taisyklių. Siekiant sėkmingai spręsti galimas problemas Komisijai turi būti leista priimti reikiamas ir tinkamai pagrįstas

---

³ OL L 30, 1962 4 20, p. 991/62. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 728/70 (OL L 94, 1970 4 28, p. 9).

⁴ OL L 108, 1997 4 25, p. 6. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2136/2001 (OL L 288, 2001 11 1, p. 1).

⁵ OL L 160, 1999 6 26, p. 103.

⁶ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

priemonės. Šios priemonės gali nukrypti nuo reglamento nuostatų, bet tik tiek, kiek reikia, ir tik ribotą laiko tarpą.

- (41) Atsižvelgiant į tai, kad pagal šį reglamentą finansuojamų kaimo plėtros programų programavimo laikotarpis prasideda 2007 m. sausio 1 d., šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo šios datos. Tačiau kai kurios nuostatos turi būti taikomos nuo ankstesnės datos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I antraštinė dalis **Bendrosios nuostatos**

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

Šiame reglamente nustatomos bendrosios žemės ūkio politikos išlaidų, įskaitant išlaidas kaimo plėtrai, išskyrus žuvininkystės produktams, finansavimo sąlygos ir konkrečios taisyklės.

2 straipsnis

Žemės ūkio išlaidų finansavimo fondai

1. Siekiant įgyvendinti Sutartyje apibrėžtus bendrosios žemės ūkio politikos tikslus ir užtikrinti įvairių šios politikos priemonių, įskaitant kaimo plėtros priemones, finansavimą įsteigiami:
  - a) Europos žemės ūkio garantijų fondas, toliau vadinamas EŽŪGF.
  - b) Europos žemės ūkio kaimo plėtros fondas, toliau vadinamas EŽŪKPF.
2. EŽŪGF ir EŽŪKPF yra Europos Bendrijų biudžeto dalis.

3 straipsnis

EŽŪGF išlaidos

1. EŽŪGF finansuoja, valstybėms narėms ir Bendrijai taikant pasidalijamąjį valdymą, šias pagal Bendrijos teisės aktus padarytas išlaidas:
  - a) gražinamąsias išmokas už žemės ūkio produktų eksportą į trečiąsias šalis;
  - b) intervenciją, skirtą žemės ūkio rinkai stabilizuoti;
  - c) teisiogines pagal bendrąją žemės ūkio politiką numatytas išmokas žemdirbiams;
  - d) priemonės informacijai apie žemės ūkio produktus Bendrijos vidaus rinkoje ir trečiojoiose šalyse teikti bei tų produktų skatinimo priemones, kurios valstybėms narėms tarpininkaujant įgyvendinamos remiantis Komisijos programomis, išskyrus 4 straipsnyje minimas programas.
2. EŽŪGF centralizuotai finansuoja šias pagal Bendrijos teisę padarytas išlaidas:

- a) Bendrijos finansinį įnašą konkreitiems veiksams veterinarijos srityje, kontrolės priemonėms veterinarijos, maisto produktų bei pašarų srityse, gyvulių ligų likvidavimo ir priežiūros programoms (veterinarinės priemonės) bei augalų sveikatos priemonėms;
- b) išlaidas žemės ūkio produktų skatinimui, teisiogiai vykdomam Komisijos arba tarpininkaujant tarptautinėms organizacijoms;
- c) pagal Bendrijos teisės aktus priimtų priemonių, skirtų žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimui, apibūdinimui, rinkimui ir naudojimui užtikrinti, išlaidas;
- d) žemės ūkio apskaitos informacinių sistemų sukūrimo ir išlaikymo išlaidas;
- e) žemės ūkio tyrimų sistemų, įskaitant žemės ūkio valdų struktūros tyrimus, išlaidas.

4 straipsnis *EŽŪKPF išlaidos*

EŽŪKPF finansuoja, valstybėms narėms ir Bendrijai taikant pasidalijamąjį valdymą, pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../...⁷ vykdomas kaimo plėtros programas.

5 straipsnis *Techninės pagalbos finansavimas*

EŽŪGF ir EŽŪKPF priklausomai nuo sričių gali centralizuotai Komisijos iniciatyva ir (arba) savarankiškai finansuoti parengiamąsias, priežiūros, administracinės ir techninės pagalbos, vertinimo, tikrinimo ir kontrolės priemones, reikalingas bendrajai žemės ūkio politikai, įskaitant kaimo plėtrą, įgyvendinti. Šias priemones sudaro:

- a) bendrosios žemės ūkio politikos analizei, valdymui ir priežiūrai vykdyti, informacija keistis ir politikai įgyvendinti reikalingos priemonės, taip pat kontrolės sistemų sukūrimo ir techninės bei administracinės pagalbos priemonės;
- b) priemonės, kurių reikia bendrąją žemės ūkio politiką finansuojančių fondų metodams ir techninėms informavimo, sujungimo, priežiūros bei finansų valdymo kontrolės priemonėms išlaikyti ir plėtoti;
- c) informacijos apie Komisijos vykdomą bendrąją žemės ūkio politiką teikimas;
- d) bendrosios žemės ūkio politikos tyrimai ir EŽŪGF bei EŽŪKPF finansuojamų priemonių įvertinimas, įskaitant įvertinimo metodų gerinimą ir keitimąsi informacija apie šioje srityje naudojamą praktiką;
- e) prireikus vykdomosios agentūros, įsteigtos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003⁸ ir veikiančios bendrosios žemės ūkio politikos srityje;
- f) bendradarbiavimo plėtros, supažindinimo ir skatinimo bei patirties pasidalijimo Bendrijos lygmeniu priemonės, vykdomos įgyvendinant kaimo plėtrą, įskaitant atitinkamų organizacijų tinklo sukūrimą.

---

⁷ OL L [...], [...], p. [...].

⁸ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

6 straipsnis

Mokėjimo agentūrų ir koordinavimo įstaigų akreditavimas ir akreditavimo atšaukimas

1. Mokėjimo agentūros yra valstybių narių institucijos ir įstaigos, kurios mokėjimo, už kurią jos atsako, informacijos perdavimo ir saugojimo srityse pateikia pakankamas garantijas, kad:
  - a) prieš leisdamos apmokėti, patikrina mokėjimo prašymų tinkamumą ir atitikimą Bendrijos taisyklėms;
  - b) atlikti mokėjimai teisingai ir išsamiai užregistruoti sąskaitose;
  - c) reikiami dokumentai pateikti per Bendrijos taisyklėse nustatytą laiką ir nustatyta forma;
  - d) dokumentai, įskaitant dokumentus elektroninėse laikmenose pagal Bendrijos taisyklės, prieinami ir saugomi užtikrinant jų vientisumą, teisėtumą ir įskaitomumą.
2. Valstybės narės kaip mokėjimo agentūras akredituoja institucijas ar įstaigas, kurios atitinka 1 dalyje numatytas sąlygas.

Kiekviena valstybė narė atsižvelgdama į savo konstitucines nuostatas ir institucinę sąrangą iki minimumo sumažina akredituotų mokėjimo agentūrų skaičių, kurio reikia, kad 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje minimos išlaidos būtų daromos laikantis priimtinių administracinių ir apskaitos sąlygų.
3. Jeigu akredituota daugiau negu viena mokėjimo agentūra, valstybė narė Komisijai pateikia informaciją apie instituciją ar įstaigą, kurią ji įpareigoja atlikti tokius uždavinius:
  - a) sukaupti informaciją, kuri turi būti teikiama Komisijai, ir nusiųsti ją Komisijai,
  - b) skatinti suderintą Bendrijos taisyklių taikymą.

Šiai institucijai ar įstaigai (toliau – koordinavimo įstaiga) valstybės narės suteikia specialų akreditavimą.
4. Jeigu akredituota mokėjimo agentūra neatitinka vienos ar kelių 1 dalyje numatytų akreditavimo sąlygų arba jų nebeatitinka, akreditacija atšaukiama, jeigu mokėjimo agentūra nepadarė reikiamų pakeitimų per laiką, kuris turi būti nustatytas atsižvelgus į problemos svarbą.

7 straipsnis

Sertifikavimo įstaigos

Sertifikavimo įstaiga yra valstybės narės paskirtas valstybinis ar privatus teisės subjektas, atsakingas už akredituotų mokėjimo agentūrų sukurtų valdymo, priežiūros ir kontrolės sistemų ir už šių agentūrų metinės finansinės atskaitomybės sertifikavimą.

Pirmojoje pastraipoje nurodytas sertifikavimas vykdomas laikantis 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apibrėžtų standartų ir laikotarpių.

8 straipsnis

Informacijos perdavimas ir galimybė naudotis dokumentais

1. Be sektoriniuose reglamentuose numatytų nuostatų valstybės narės laikydamosi 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apibrėžtų terminų Komisijai perduoda tokią informaciją, pareiškimus ir dokumentus:
  - a) akredituotų mokėjimo agentūrų ir akredituotų koordinavimo įstaigų:
    - i) akreditavimo dokumentą;
    - ii) funkcijas (akredituota mokėjimo agentūra arba akredituota koordinavimo įstaiga);
    - iii) prireikus akreditavimo atšaukimą.
  - b) sertifikavimo įstaigų:
    - i) identifikacinius duomenis;
    - ii) adresą.
  - c) priemonių, susijusių su EŽŪGF ir EŽŪKPF finansuojamomis operacijomis:
    - i) išlaidų deklaracijas, patvirtintas akredituotos mokėjimo agentūros arba akredituotos koordinavimo įstaigos, kartu su reikalinga informacija;
    - ii) EŽŪGF finansinių poreikių sąmatas ir prognozes dėl EŽŪKPF mokėjimo prašymų, kurie bus pateikti per metus, bei prognozes dėl EŽŪKPF mokėjimo prašymų kitiems biudžetiniams metams;
    - iii) akredituotų mokėjimo agentūrų metines finansines atskaitomybes kartu su informacija, reikalinga sąskaitų patikrinimui ir patvirtinimui ir jų vientisumui, tikslumui bei teisingumui patvirtinti, ir kartu su patikinimų pareiškimu, pasirašytu akredituotos mokėjimo agentūros atsakingo asmens.

Metinės akredituotų mokėjimo agentūrų finansinės atskaitomybės, susijusios su išlaidomis iš EŽŪKPF, perduodamos atskirai pagal kiekvieną programą.

2. Akredituotos mokėjimo agentūros saugo dokumentus, kurie patvirtina atliktus mokėjimus, ir dokumentus apie Bendrijos teisės aktuose nustatytos administracinės ir fizinės kontrolės vykdymą ir perduoda šiuos dokumentus bei informaciją Komisijai.

Jeigu atitinkamus dokumentus saugo įstaigos, kurios atsako už leidimų apmokėti išlaidas išdavimą, šios įstaigos perduoda akredituotai mokėjimo agentūrai ataskaitas apie atliktų patikrinimų skaičių, jų turinį bei priemones, kurių buvo imtasi atsižvelgus į patikrinimų rezultatus.

3. Komisija 41 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka nustato:
  - a) išsamias akredituotų mokėjimo agentūrų, akredituotų koordinavimo įstaigų ir sertifikavimo įstaigų identifikacinių duomenų perdavimo taisykles;
  - b) informacijos, kuri turi būti perduota, pobūdį;

- c) taisyklės dėl 1 dalies c) punkto iii) papunktyje nurodytų sąskaitų pateikimo ir sertifikavimo;
- d) išsamias informacijos perdavimo taisyklės ir terminus.

9 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga ir garantijos dėl Bendrijos fondų valdymo

1. Valstybės narės:
  - a) vykdydamos bendrąją žemės ūkio politiką priima visus reikalingus teises, reglamentuojančias ir administracines nuostatas bei imasi visų kitų priemonių, reikalingų finansiniams Bendrijos interesams veiksmingai apsaugoti, visų pirma priemonių, skirtų:
    - i) įsitikinti, kad iš EŽŪGF ir iš EŽŪKPF lėšų finansuojamos operacijos yra tikrai atliktos ir atliktos teisingai;
    - ii) užkirsti kelią taisyklių pažeidimams ir su jais kovoti;
    - iii) susigrąžinti sumas, kurios buvo prarastos dėl taisyklių nesilaikymo ar aplaidumo.
  - b) sukurti veiksmingą valdymo, priežiūros ir kontrolės sistemą, kurioje būtų sąskaitų sertifikavimas ir išduodamas akredituotos mokėjimo agentūros atsakingo asmens pasirašytas patikinimo pareiškimas.
2. Komisija prižiūri, kad valstybės narės užtikrintų, jog 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje nurodytos lėšos tikrai panaudojamos ir panaudojamos teisingai bei yra laikomasi gero finansų valdymo principų, ir tuo tikslu vykdo šiuos tikrinimus:
  - a) įsitikina, kad valstybėse narėse yra sukurtos ir tinkamai veikia valdymo, priežiūros ir kontrolės sistemos;
  - b) iš dalies sumažina arba iš dalies ar visiškai sustabdo tarpinius mokėjimus ir taiko reikiamas finansines korekcijas, ypač jei valdymo ir kontrolės sistemos veikia nesklaidžiai;
  - c) įsitikina, kad išankstinis finansavimas yra gražintas, ir prireikus automatiškai panaikina biudžetinius įsipareigojimus.
3. Valstybės narės praneša Komisijai apie pagal 1 dalį priimtas nuostatas ir kitas priemones bei apie kaimo plėtros programų priemones, kurių ėmėsi pagal Reglamento (EB) Nr. .../...[**kaimo plėtra**] **75 straipsnį** laikydamosi 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka apibrėžtų sąlygų.

10 straipsnis

Mokėjimų, kuriuos atlieka mokėjimo agentūros, leistinumai

Bendrija finansuoja tik tas 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje nurodytas išlaidas, kurias padarė valstybių narių paskirtos akredituotos mokėjimo agentūros.

11 straipsnis

Vientisas mokėjimas paramos gavėjams

Jeigu Bendrijos teisės aktuose nenumatyta kitaip, pagal šį reglamentą nustatyto finansavimo mokėjimai arba valstybės kaimo plėtros programoms skiriamų lėšų mokėjimai vientisai vykdomi paramos gavėjams.

II antraštinė dalis – EŽŪGF

I skyrius

Bendrijos finansavimas

12 straipsnis

Viršutinė biudžeto riba

1. Metinė EŽŪGF išlaidų viršutinė riba yra maksimali šiam fondui [data] tarpinstituciniame susitarime numatytuose finansiniuose pagrinduose nustatyta suma, nuo kurios atskaičiuojamos 2 dalyje minimos sumos.
2. Komisija nustato sumas, kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 10 straipsnio 2 dalį bei 143d ir 143e straipsnius yra skiriamos EŽŪGF.
3. Remdamasi 1 ir 2 dalyse nurodytais duomenimis Komisija nustato grynąjį turimą likutį, kuris yra skiriamas EŽŪGF išlaidoms.

13 straipsnis

Administravimo ir personalo išlaidos

EŽŪGF nefinansuoja išlaidų, susijusių su administravimo ir personalo išlaidomis, kurias apmoka valstybės narės ir pagalbos iš EŽŪGF gavėjai, išskyrus 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka numatytą išimtį.

14 straipsnis

Mėnesiniai mokėjimai

1. Komisija, remdamasi akredituotų mokėjimo agentūrų per ataskaitinį laikotarpį padarytomis išlaidomis, padengia 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas išlaidas išmokėdama valstybėms narėms mėnesines kompensacijas (toliau – mėnesiniai mokėjimai).
2. Kol Komisija perves mėnesinius mokėjimus, valstybės narės, atsižvelgdamos į akredituotų mokėjimo agentūrų poreikius, mobilizuoja išlaidoms apmokėti reikalingus išteklius.

15 straipsnis

Išsamios mėnesinių mokėjimų vykdymo taisyklės

1. Nepažeidžiant 30 ir 31 straipsniuose nurodytų sprendimų Komisija vykdo mėnesinius mokėjimus išlaidoms, kurias per ataskaitinį mėnesį padaro valstybių narių akredituotos mokėjimo agentūros, padengti.

2. Komisija 41 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka remdamasi valstybių narių išlaidų deklaracija ir pagal 8 straipsnio 1 dalį pateikta informacija priima sprendimą dėl mėnesinių mokėjimų atsižvelgdama į pagal 17 straipsnį taikomus sumažinimus ar sustabdymus.
3. Mėnesiniai mokėjimai valstybėms narėms vykdomi ne vėliau kaip antro mėnesio, einančio po to, kurį buvo padarytos išlaidos, trečią darbo dieną.
4. Spalio 1–15 d. valstybių narių padarytos išlaidos priskiriamos spalio, o spalio 16–31 d. padarytos išlaidos – lapkričiui.
5. Komisija gali priimti sprendimą dėl papildomų mokėjimų arba išskaičiavimų. Tokiais atvejais Žemės ūkio fondų komitetui apie tai pranešama per artimiausią posėdį.

16 straipsnis

Mokėjimo terminų laikymasis

Jeigu mokėjimo terminai yra nustatyti Bendrijos teisės aktuose, mokėjimo agentūroms jų nesilaikius Bendrijos finansavimas yra neskiriamas, išskyrus tuos atvejus, sąlygas bei terminus, kurie yra apibrėžti pagal proporcingumo principą 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Tačiau tiesioginės išmokos bet koku atveju negali būti atliktos vėliau kaip atitinkamų biudžetinių metų spalio 15 d.

17 straipsnis

Mėnesinių mokėjimų sumažinimas ir sustabdymas

1. Jei Komisija, remdamasi išlaidų deklaracijomis ir 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, negali daryti išvados, kad lėšos panaudotos pagal galiojančias Bendrijos taisykles, ji atitinkamos valstybės narės per laiką, kurį nustato atsižvelgusi į problemos svarbą ir kuris negali būti trumpesnis nei trisdešimt dienų, paprašo pateikti papildomos informacijos.

Valstybei narei nepateikus atsakymo į pirmojoje pastraipoje nurodytą Komisijos prašymą arba pateikus tokį atsakymą, kuris nėra patenkinamas ar kuris leidžia daryti išvadą, kad galiojančių Bendrijos taisyklių buvo nesilaikoma arba Bendrijos lėšos buvo naudojamos neteisėtai, Komisija mėnesinius mokėjimus valstybei narei gali sumažinti arba laikinai sustabdyti. Ji apie tai praneša valstybei narei nurodydama, kad sumažinimai ar sustabdymai atlikti nepažeidžiant 30 ir 31 straipsniuose minimų sprendimų.

2. Jei 15 straipsnio 2 dalyje minimos deklaracijos ar informacija leidžia Komisijai daryti išvadą, kad buvo viršyta Bendrijos teisės aktuose nustatyta viršutinė finansinė riba arba buvo aiškiai nesilaikoma galiojančių Bendrijos taisyklių, Komisija 1 dalies antrojoje pastraipoje nurodytus sumažinimus ar sustabdymus gali taikyti prieš tai valstybei narei leidusi pateikti savo pastabas.
3. Sumažinimai ir sustabdymai taikomi pagal proporcingumo principą vykdant 15 straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą dėl mėnesinių mokėjimų.

II skyrius Biudžetinė drausmė

18 straipsnis *Viršutinės ribos laikymasis*

1. Visais biudžeto procedūros ir biudžeto vykdymo etapais EŽŪGF išlaidų asignavimai negali viršyti grynojo 12 straipsnio 3 dalyje nurodyto likučio.

Visuose Komisijos pasiūlytuose arba Tarybos ar Komisijos priimtuose teisės aktuose, kurie daro įtaką EŽŪGF biudžetui, laikomasi 12 straipsnio 3 dalyje nurodyto grynojo likučio.

2. Jei valstybei narei viršutinė finansinė žemės ūkio išlaidų riba Bendrijos taisyklėse yra nustatyta eurais, šios išlaidos, kurios prireikus patikslinamos atsižvelgiant į galimas Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 11 straipsnio taikymo pasekmes, gražinamos neviršijant minėtos eurais nustatytos viršutinės ribos.

Bendrijos teisės aktuose nustatytos nacionalinės tiesioginių išmokų viršutinės ribos, pataisytos pagal minėto reglamento 10 straipsnio 1 dalyje numatytus procentinius dydžius, įskaitant Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 41 straipsnio 1 dalyje nustatytas ribas, yra finansinės viršutinės ribos eurais.

4. Jeigu iki atitinkamų metų birželio 30 d. Taryba nenustato Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų patikslinimų, juos 41 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka nustato Komisija ir nedelsdama apie tai praneša Tarybai.

19 straipsnis *Biudžetinės drausmės procedūra*

1. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai kartu su išankstiniu N finansinių metų biudžeto projektu pateikia savo prognozes N – 1, N ir N + 1 finansiniams metams. Tuo pačiu ji pateikia ir nustatytų N – 2 bei N – 3 finansinių metų pradinių prognozių nukrypimų nuo realių išlaidų analizę.
2. Jeigu sudarant išankstinį N finansinių metų biudžeto projektą paaiškėja, kad 12 straipsnio 3 dalyje nurodytas grynasis likutis N metais gali būti viršytas, Komisija Tarybai pasiūlo reikiamas priemones, ypač tas priemones, kurios yra reikalingos taikant Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 11 straipsnio 2 dalį.
3. Bet kuriuo atveju, jei Komisija mano, kad 12 straipsnio 3 dalyje nurodytas grynasis likutis gali būti viršytas, ir jei pagal suteiktus valdymo įgaliojimus ji negali imtis pakankamų priemonių situacijai pagerinti, Komisija Tarybai pasiūlo kitas priemones siekdama užtikrinti, kad minėto likučio būtų laikomasi.

Taryba per du mėnesius nuo Komisijos pasiūlymo gavimo priima šias priemones laikydamosi Sutarties 37 straipsnyje numatytos tvarkos. Europos Parlamentas pateikia savo nuomonę per tokį laiką, kad Taryba galėtų su ja susipažinti ir per nurodytą laiką priemones priimti.

4. Jei N finansinių metų pabaigoje valstybių narių pateiktų grąžinamojo mokėjimo prašymų sumos viršija arba gali viršyti grynąjį pagal 12 straipsnio 3 dalį nustatytą likutį, Komisija:
- atsižvelgia į šiuos prašymus proporcingai pagal valstybių narių pateiktus prašymus, neviršydama turimo biudžeto, ir preliminariai nustato atitinkamo mėnesio mokėjimų sumą;
  - ne vėliau kaip iki kitų metų vasario 28 d. apibrėžia praėjusiais finansiniais metais visoms valstybėms narėms skirtą Bendrijos finansavimą;
  - 41 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka nustato bendrą Bendrijos finansuojamą sumą, paskirstytą pagal kiekvieną valstybę narę remiantis bendru procentiniu dydžiu, taikomu Bendrijos finansavimui, ir neviršijant mėnesiniams mokėjimams skirto turimo biudžeto;
  - ne vėliau kaip išmokėdama N + 1 metų kovo mėnesio mėnesinius mokėjimus nustato galimas kompensacijas valstybėms narėms.

20 straipsnis

Išankstinio perspėjimo sistema

Siekdama užtikrinti, kad nebūtų viršyta viršutinė biudžeto riba, Komisija įgyvendina išankstinio perspėjimo ir mėnesinių tikrinimų sistemą, susijusią su EŽŪGF išlaidomis.

Prieš prasidedant kiekvieniems finansiniams metams, jei reikia, remdamasi paskutiniųjų trejų metų mėnesinių išlaidų vidurkiu, Komisija šiuo tikslu apibrėžia mėnesinių išlaidų pobūdį.

Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia mėnesinę ataskaitą, kurioje išanalizuoja išlaidų panaudojimą pagal pobūdį ir pateikia vertinimą dėl numatomo panaudojimo einamaisiais finansiniais metais.

21 straipsnis

Referencinis keitimo kursas

- Kai Komisija priima išankstinį biudžeto projektą arba tą projektą pataisantį raštą, susijusį su išlaidomis žemės ūkiui, ji EŽŪGF biudžetui įvertinti naudoja vidutinį per paskutinįjį ketvirtį, pasibaigusį ne anksčiau kaip prieš dvidešimt dienų iki biudžeto dokumento patvirtinimo Komisijoje, rinkoje nustatytą euro ir Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio keitimo kursą.
- Kai Komisija priima pataisytąjį biudžeto projektą ir papildytą biudžeto projektą arba pastarąjį pataisantį raštą, tiek, kiek šie dokumentai yra susiję su 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose minimų priemonių asignavimais, ji naudoja:
  - vidutinį nuo praėjusių finansinių metų rugpjūčio 1 d. iki paskutiniojo ketvirčio, pasibaigusio ne anksčiau kaip prieš dvidešimt dienų iki biudžeto dokumento patvirtinimo Komisijoje, ir ne vėliau kaip einamųjų finansinių metų liepos 31 d., rinkoje realiai nustatytą euro ir Jungtinių Amerikos Valstijų dolerio keitimo kursą;

- b) likusių finansinių metų prognozėms – minėtą vidutinį per paskutinįjį ketvirtį, pasibaigusį ne anksčiau kaip prieš dvidešimt dienų iki biudžeto dokumento patvirtinimo Komisijoje, realiai rinkoje nustatytą keitimo kursą.

III antraštinė dalis – EŽŪKPF

I skyrius Finansavimo metodas

22 straipsnis *Finansavimas iš EŽŪKPF*

Finansavimas iš EŽŪKPF, skiriamas kaimo plėtros programų išlaidoms, kiekvienai programai yra apibrėžiamas neviršijant Reglamento (EB) Nr. .... **[kaimo plėtra] 70 straipsnio 1 dalyje** nustatytų viršutinių ribų, prie kurių pridedamos Komisijos pagal šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį nustatytos sumos.

Pagal šį reglamentą finansuojamoms išlaidoms negali būti suteiktas joks kitas finansavimas iš Bendrijos biudžeto.

23 straipsnis *Biudžetiniai įsipareigojimai*

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai (toliau – biudžetiniai įsipareigojimai) kaimo plėtros programoms vykdomi nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. išmokant metines išmokas.

Pagal Komisijos sprendimą, priimtą remiantis Reglamento (EB) Nr. .../... **[kaimo plėtra] 17 straipsnio 4 dalimi** ir patvirtinantį kiekvieną kaimo plėtros programą, turi būti priimtas sprendimas dėl finansavimo, kaip yra numatyta Reglamento (EB) Nr. 1605/2002 75 straipsnio 2 dalyje. Po to, kai apie sprendimą pranešama suinteresuotai valstybei narei, jis sudaro teisinį įsipareigojimą pagal pastarąjį reglamentą.

Kiekvienai programai pirmosios metinės išmokos biudžetinis įsipareigojimas atliekamas Komisijai priėmus programą. Vėlesnių metinių išmokų biudžetinius įsipareigojimus Komisija įgyvendina iki kiekvienų metų gegužės 1 d. remdamasi pirmojoje pastraipoje nurodytu sprendimu.

II skyrius Finansų valdymas

24 straipsnis *Bendrosios nuostatos, taikomos mokėjimams*

1. EŽŪKPF mokėjimus Komisija vykdo laikydamasi biudžetinių įsipareigojimų. Mokėjimai atliekami valstybės narės akredituotai mokėjimo agentūrai pagal atitinkamą kaimo plėtros programą.
2. Komisija padengia 4 straipsnyje nurodytas išlaidas valstybėms narėms išmokėdama išankstinius mokėjimus, tarpinius mokėjimus ir likučio mokėjimą. Asignavimai išmokami laikantis 25–28 straipsniuose numatytų sąlygų.

3. Mokėjimas yra vykdomas už seniausią atvirą biudžetinį įsipareigojimą.
4. Bendra išankstinio finansavimo ir tarpinių mokėjimų suma sudaro ne daugiau kaip 95 % EŽŪKPF finansinio įnašo, skirto kiekvienai kaimo plėtros programai.

25 straipsnis

Išankstinio finansavimo vykdymo taisyklės

1. Priėmus kaimo plėtros programą Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. [kaimo plėtra] 17 straipsnio 4 dalį valstybės narės paskirtai akredituotai mokėjimo agentūrai išmoka vieno išankstinio finansavimo sumą pagal atitinkamą programą. Šis finansavimas sudaro 7 % lėšų, skiriamų iš EŽŪKPF atitinkamai programai finansuoti. Atsižvelgiant į biudžeto lėšas jis gali būti mokamas dalimis dvejus finansinius metus.
2. Akredituota mokėjimo agentūra Komisijai gražina visą išankstinio finansavimo sumą, jeigu per dvidešimt keturis mėnesius nuo pirmosios išankstinio finansavimo dalies išmokėjimo neatsiunčiamas nė vienas mokėjimo prašymas pagal kaimo plėtros programą.
3. Palūkanos nuo išankstinio finansavimo sumos yra skiriamos atitinkamai kaimo plėtros programai ir išskaičiuojamos iš galutinėje išlaidų deklaracijoje nurodytos valstybės išlaidų sumos.
4. Išmokėta išankstinio finansavimo suma yra patikrinama ir patvirtinama kaimo plėtros programos uždarymo metu.

26 straipsnis

Tarpinių mokėjimų vykdymo taisyklės

1. Tarpiniai mokėjimai vykdomi kiekvienos kaimo plėtros programos lygmeniu. Jie yra apskaičiuojami taikant bendro finansavimo procentinį dydį, numatytą kiekvienai prioritetinei krypciai, valstybės šiai krypciai patvirtintoms išlaidoms.
2. Komisija tarpinius mokėjimus akredituotos mokėjimo agentūros išlaidoms, padarytoms operacijoms įgyvendinti, padengti vykdo atsižvelgdama į turimas biudžeto lėšas.
3. Komisija kiekvieną tarpinį mokėjimą vykdo tuo atveju, jei yra įgyvendintos šios sąlygos:
  - a) pagal 8 straipsnio 1 dalies c punktą Komisijai yra perduodama išlaidų deklaracija ir akredituotos mokėjimo agentūros patvirtintas mokėjimo prašymas;
  - b) yra teisingai panaudojama visa EŽŪKPF finansinio įnašo, skirto kiekvienai prioritetinei krypciai, suma visą laiko tarpą, per kurį vykdoma programa;
  - c) valdymo institucija per Reglamento (EB) Nr. ... [kaimo plėtra] **86 straipsnyje** nustatytą laiką Komisijai perduoda paskutinę metinę įgyvendinimo ataskaitą

4. Komisija kaip galima greičiau praneša akredituotai mokėjimo agentūrai, jeigu viena iš 3 dalyje numatytų sąlygų nėra įgyvendinta, ir dėl to mokėjimo prašymas yra nepriimtinas.
5. Komisija tarpinį mokėjimą atlieka ne vėliau kaip per du mėnesius nuo mokėjimo prašymo, atitinkančio 3 dalyje minimas sąlygas, užregistravimo.
6. Akredituotos mokėjimo agentūros užtikrina, kad su kaimo plėtros programomis susiję tarpinio mokėjimo prašymai Komisijai būtų pateikti sugrupuoti, jei įmanoma, tris kartus per metus. Mokėjimo prašymai apima išlaidas, kurias akredituota mokėjimo agentūra padaro prieš prasidedant tam mėnesiui, kurį buvo pateiktas prašymas, ir kurių neapima ankstesni prašymai.

Tarpinio mokėjimo prašymai išlaidoms, padarytoms nuo spalio 16 d., padengti yra apmokami iš kitų metų biudžeto.
7. Nepažeidžiant 30 ir 31 straipsniuose nurodytų sprendimų Komisija tarpinius mokėjimus vykdo išlaidoms, kurias valstybių narių paskirtos akredituotos mokėjimo agentūros padaro per ataskaitinį laikotarpį, padengti.
8. Mokėjimo prašymų pateikimo terminai yra nustatomi 41 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka.

27 straipsnis

Tarpinių mokėjimų sustabdymas ir sumažinimas

1. Komisija tarpinius mokėjimus vykdo pagal Reglamento (EB) Nr. 1605/2002 81 straipsnyje nustatytas sąlygas remdamasi išlaidų deklaracijomis bei valstybių narių pateikta finansine informacija.
2. Jeigu Komisija, remdamasi išlaidų deklaracijomis ar valstybės narės perduota informacija, negali daryti išvados, kad fondų išlaidų deklaracijos atitinka galiojančias Bendrijos taisykles, ji suinteresuotos valstybės narės per laiką, kurį nustato atsižvelgusi į problemos svarbą ir kuris negali būti trumpesnis nei trisdešimt dienų, paprašo pateikti papildomos informacijos.
3. Valstybei narei nepateikus atsakymo į 2 dalyje nurodytą Komisijos prašymą arba pateikus tokį atsakymą, kuris nėra patenkinamas ar kuris leidžia daryti išvadą, kad galiojančių Bendrijos taisyklių buvo nesilaikoma arba Bendrijos lėšos buvo naudojamos neteisėtai, Komisija tarpinius mokėjimus valstybei narei gali sumažinti arba laikinai sustabdyti. Ji apie tai praneša valstybei narei nurodydama, kad sumažinimai ar sustabdymai atlikti nepažeidžiant 30 ir 31 straipsniuose nurodytų sprendimų.
4. Komisija sustabdo mokėjimus arba sumažina 26 straipsnyje nurodytus tarpinius mokėjimus laikydamasi proporcingumo principo.

28 straipsnis

Išsamios likučio mokėjimo taisyklės ir programos užbaigimas

1. Komisija likučio mokėjimą vykdo atsižvelgdama į biudžeto lėšas po to, kai gauna Reglamento [**kaimo plėtra**] **86 straipsnyje** nurodytą galutinę įgyvendinimo ataskaitą, remdamasi kiekvienai programos kryptčiai numatytu bendro finansavimo procentu, paskutiniųjų atitinkamos kaimo plėtros programos įgyvendinimo finansinių metų finansinėmis atsakomybėmis ir atitinkamu sprendimu dėl sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo. Šios finansinės atskaitomybės Komisijai yra pateikiamos ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d. ir apima tas išlaidas, kurias akredituota mokėjimo agentūra padaro iki 2015 m. gruodžio 31 d.
2. Likučio mokėjimas yra atliekamas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo 1 dalyje minimos informacijos ir dokumentų gavimo. Nepažeidžiant 29 straipsnio 6 dalies nuostatų, ne vėliau kaip per šešis mėnesius Komisija panaikina įsipareigojimus, susijusius su po likučio išmokėjimo likusiomis įsipareigotomis sumomis išlaisvina .
3. Nepateikus paskutinės metinės įgyvendinimo ataskaitos ir paskutiniųjų programos įgyvendinimo metų sąskaitoms patikrinti ir patvirtinti reikalingų dokumentų ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d., įsipareigojimas dėl likučio yra automatiškai panaikinamas pagal 29 straipsnio nuostatas.

29 straipsnis

Įsipareigojimų panaikinimas

1. Komisija panaikina įsipareigojimus, susijusius su kaimo plėtros programai skirta biudžetinio įsipareigojimo dalimi, kuri nebuvo panaudota išmokant išankstinio finansavimo sumą ar tarpinius mokėjimus arba kuriai Komisijoje ne vėliau kaip kitų metų, einančių po biudžetinio įsipareigojimo metų, gruodžio 31 d. nebuvo pateiktas nei vienas 26 straipsnio 3 dalyje numatytas sąlygas atitinkantis mokėjimo prašymas.
2. Yra panaikinami įsipareigojimai dėl biudžetinių įsipareigojimų, dar atvirų 2015 m. gruodžio 31 d., dalies, kuriai gauti ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d. yra nepateiktas mokėjimo prašymas.
3. Jeigu pagalbos ar pagalbos schemos leidimui reikia vėlesnio, po sprendimo, patvirtinančio kaimo plėtros programą, priimto Komisijos sprendimo, įsipareigojimų panaikinimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo paskesnio sprendimo datos. Sumos, kurioms taikoma ši leidžianti nukrypti nuostata, yra nustatomos remiantis valstybės narės pateiktais terminais.
4. Tuo atveju, kai pradedama teisminė procedūra ar paduodamas administracinis skundas su sustabdomuoju poveikiu, 1 ar 2 dalyse numatytas įsipareigojimų panaikinimo terminas nutraukiamas, jeigu Komisija iš valstybės narės ne vėliau kaip N + 2 metų gruodžio 31 d. gauna atitinkamą pagrindžiančią informaciją.
5. Yra neskaičiuojamos šios sumos, dėl kurių buvo panaikinti įsipareigojimai:
  - a) biudžetinių įsipareigojimų dalis, kuriai buvo pateiktas mokėjimo prašymas, bet kuri grąžinama N+2 metų gruodžio 31 d. Komisijai taikant sumažinimą arba sustabdymą;

- b) biudžetinių įsipareigojimų dalis, kurios agentūra negalėjo apmokėti dėl *force majeure* ir kuri yra itin svarbi kaimo plėtros programos įgyvendinimui. *Force majeure* teiginį pateikusios nacionalinės valdžios institucijos turi įrodyti tiesiogines pasekmes visos ar dalies programos įgyvendinimui.
6. Komisija tinkamai informuoja valstybę narę ir atitinkamas institucijas, jeigu numatoma taikyti įsipareigojimų panaikinimą. Atsižvelgdama į turimą informaciją Komisija valstybei narei ir atitinkamoms institucijoms praneša sumą, dėl kurios yra panaikinami įsipareigojimai. Valstybė narė per du mėnesius nuo tokios informacijos gavimo turi duoti sutikimą dėl minimos sumos arba pateikti savo pastabas. Komisija įsipareigojimų panaikinimą atlieka ne vėliau kaip per 9 mėnesius po 1 ir 4 dalyse numatytų galutinių datų.
7. Tuo atveju, jei vykdomas įsipareigojimų panaikinimas, atitinkamai kaimo plėtros programai iš EŽŪKPF skiriamas finansavimas konkrečiais metais yra sumažinamas suma, dėl kurios yra panaikinami įsipareigojimai. Valstybė narė peržiūri finansavimo planą, kad sumažintos pagalbos suma būtų paskirstyta programos kryptims. Jeigu valstybė narė to nepadaro, Komisija proporcingai sumažina skirtas sumas kiekvienai prioritetinei kryptiui.
8. Jei šis reglamentas įsigalios nuo 2007 m. sausio 1 d., 1 dalyje nurodytas terminas, pagal kurį gali būti atliktas pirmasis įsipareigojimų panaikinimas, pirmajam įsipareigojimui pratęsiamas tol, kol Komisija po 2007 m. sausio 1 d. patvirtins programą pagal Reglamento (EB) Nr. ... **[kaimo plėtra] 17 straipsnio 4 dalį.**

IV antraštinė dalis

Sąskaitų patikrinimas ir patvirtinimas ir Komisijos priežiūra

I skyrius

Apmokėjimas

30 straipsnis

Sąskaitų patikrinimas ir patvirtinimas

1. Pasibaigus atitinkamiems finansiniams metams Komisija iki kitų metų balandžio 30 d. remdamasi informacija, perduota pagal 8 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktį, priima sprendimą dėl akredituotų mokėjimo agentūrų sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo 41 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.
2. Sprendimas dėl sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo priimamas atsižvelgus į pateiktos metinės finansinės atskaitomybės išsamumą, tikslumą ir teisingumą. Sprendimas yra priimamas nepažeidžiant vėliau priimtų sprendimų pagal 31 straipsnio nuostatas.

31 straipsnis

Atitikties tikrinimas

1. Komisija priima sprendimą dėl išlaidų, kurios nebus finansuojamos, jeigu ji nustato, kad 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnyje nurodytos išlaidos buvo padarytos nesilaikant Bendrijos taisyklių.

2. Komisija įvertina sumas, kurios nebus finansuojamos, atsižvelgdama į nustatytą taisyklių pažeidimo lygį. Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir rimtumą bei Bendrijos patirtus finansinius nuostolius.
3. Prieš priimant sprendimą nefinansuoti, Komisijos patikrinimų rezultatai ir suinteresuotų valstybių narių paaiškinimai yra pateikiami raštu, kuriais remdamosi abi šalys stengiasi susitarti dėl priemonių, kurių reikės imtis.

Nepavykus susitarti, valstybė narė gali prašyti pradėti procedūrą, kurios tikslas – suderinti atitinkamas pozicijas per keturis mėnesius, o šios procedūros rezultatai yra pateikiami Komisijai siunčiamoje ataskaitoje, kuri ją išnagrinėja prieš priimdama sprendimą nefinansuoti.

4. Atsisakymas finansuoti negali apimti:
  - a) 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų išlaidų, kurios buvo padarytos prieš 36 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus;
  - b) daugiamečių priemonių išlaidų, sudarančių dalį 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų išlaidų, pagal kurias paskutinį įsipareigojimą paramos gavėjas įgyvendino prieš 36 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus;
  - c) 4 straipsnyje nurodytų programų išlaidų, pagal kurias likučio mokėjimas buvo atliktas prieš 36 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo apie atitinkamos valstybės narės patikrinimų rezultatus.
5. 4 dalis netaikoma finansinėms pasekmėms:
  - a) dėl 32 ir 33 straipsniuose nurodytų taisyklių pažeidimų;
  - b) susijusioms su nacionaline pagalba ar pažeidimais, dėl kurių buvo pradėta Sutarties 88 ir 226 straipsniuose nustatyta procedūra.

II skyrius Pažeidimai

32 straipsnis *Specialios EŽŪGF nuostatos*

1. Dėl pažeidimų ar aplaidumo susigražintos sumos ir su tuo susijusios palūkanos yra sumokamos akredituotoms mokėjimo agentūroms, kurios jas įrašo į EŽŪGF skirtas įplaukas tam mėnesiui, kada jos realiai yra sumokamos.
2. Valstybė narė išieškojimo išlaidoms padengti gali pasilikti 20 % į Bendrijos biudžetą mokamų 1 dalyje nurodytų susigražintų sumų, išskyrus tas sumas, kurios susigražintos dėl suinteresuotų valstybių narių administracinėms institucijoms ar kitoms įstaigoms priskirtinų pažeidimų ar aplaidumo.
3. Perduodamos metinės finansines atskaitomybes, kaip numatyta 8 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktyje, valstybės narės Komisijai kartu pateikia ir dėl pažeidimų pradėtų susigražinimo procedūrų suminę ataskaitą, suskirstydamos dar

nesusigražintas sumas pagal administracinę ir (arba) teisminę procedūrą bei pagal metus, kada buvo atliktas pirminis pažeidimo administracinis ar teisminis nagrinėjimas.

Valstybės narės pateikia Komisijai išsamią ataskaitą apie individualias susigražinimo procedūras ir dar nesusigražintas individualias sumas.

4. Atlikusi 31 straipsnio 3 dalyje numatytą procedūrą Komisija gali priimti sprendimą, kad nesusigražintas sumas turi apmokėti valstybė narė:

a) jeigu valstybė narė per metus nuo atlikto pirminio administracinio ar teismo nagrinėjimo nepradėjo visų nacionaliniuose ir Bendrijos teisės aktuose numatytų administracinių ar teisminių susigražinimo procedūrų;

b) jeigu nebuvo atliktas pirminis administracinis ar teisminis nagrinėjimas, arba jei jis buvo atliktas pavėluotai ir tai galėjo sutrukdyti susigražinimui, arba jeigu tais metais, kai buvo atliktas pirminis administracinis ar teisminis nagrinėjimas, pažeidimas nebuvo įrašytas į šio straipsnio 3 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytą suminę ataskaitą.

5. Jeigu susigražinimas neatliekamas per ketverius metus po pirmo administracinio ar teismo nagrinėjimo arba per šešerius metus, jeigu dėl susigražinimo pateiktas ieškinys nacionaliniuose teismuose, 50 % finansinių pasekmių dėl nesusigražintų sumų prisiima suinteresuota valstybė narė, 50 % – Bendrijos biudžetas, pritaikius 2 dalyje numatytą sumažinimą.

Atitinkama valstybė narė 3 dalies pirmojoje pastraipoje minimoje suminėje ataskaitoje atskirai nurodo sumas, kurios nebuvo susigražintos per šios dalies pirmojoje pastraipoje nustatytą laiką.

Finansinės atsakomybės paskirstymas tuo atveju, kai sumos yra nesusigražinamos pagal pirmąją pastraipą, nepažeidžia atitinkamos valstybės narės įsipareigojimo tęsti susigražinimo procedūras, kaip numatyta šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje. 50 % tokiu būdu susigražintų sumų yra kredituojama į EŽŪGF.

Jeigu pagal susigražinimo procedūrą atliekant galutinį administracinį ar teismo nagrinėjimą nustatoma, kad pažeidimas nepadarytas, atitinkama valstybė narė kaip išlaidas deklaruoja EŽŪGF pagal pirmąją pastraipą prisiimamas finansines pasekmes.

6. Kai kuriais tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės gali priimti sprendimą nebetęsti susigražinimo. Tokį sprendimą jos gali priimti, jeigu:

a) bendros susigražinimui panaudotos ir numatomos panaudoti lėšos viršija sumą, kuri turi būti susigražinta;

b) vykdyti susigražinimo negalima dėl skolininko ar asmenų, juridškai atsakingų už pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytą ir pripažintą pažeidimą, nemokumo.

Atitinkama valstybė narė 3 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytoje suminėje ataskaitoje atskirai nurodo sumas, dėl kurių ji priėmė sprendimą nebetęsti susigražinimo procedūrų, ir pagrindžia savo sprendimą.

7. Finansinės pasekmės, kurias atitinkama valstybė narė prisiima pagal 5 dalį, yra nurodomos metinėse finansinėse atskaitomybėse, kurios turi būti perduotos Komisijai pagal 8 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktį. Komisija patikrina, ar šios pasekmės pritaikytos teisingai, ir prireikus padaro reikiamus pakeitimus priimdama 30 straipsnio 1 dalyje numatytą sprendimą.
8. Atlikusi 31 straipsnio 3 dalyje nurodytą procedūrą Komisija gali priimti sprendimą neskirti Bendrijos finansavimo sumoms, kurioms yra numatytas finansavimas iš Bendrijos biudžeto, šiais atvejais:
  - a) jeigu pagal šio straipsnio 5 ir 6 dalis nustato, kad pažeidimai atlikti ar sumos nesusigražintos dėl valstybės narės administracijos, tarnybos ar agentūros įvykdytų pažeidimų ar aplaidumo;
  - b) jeigu pagal šio straipsnio 6 dalį ji mano, kad valstybės narės pateiktas pagrindimas nėra pakankamas valstybės sprendimui sustabdyti susigražinimo procedūrą pateisinti.

33 straipsnis *Specialios EŽŪKPF nuostatos*

1. Valstybės narės dėl pažeidimų ir aplaidumo, nustatyto vykdant operacijas ar kaimo plėtros programas, atlieka finansines korekcijas visiškai ar iš dalies panaikindamos atitinkamą Bendrijos finansavimą. Valstybės narės atsižvelgia į nustatytų pažeidimų pobūdį ir rimtumą bei EŽŪKPF finansinius nuostolius.
2. Jeigu Bendrijos lėšos jau buvo išmokėtos paramos gavėjams, jas susigražina akredituotos mokėjimo agentūros pagal savo nustatytas susigražinimo procedūras ir jos yra dar kartą panaudojamos pagal 3 dalies c punktą.
3. Valstybės narės finansines korekcijas atlieka ir pakartotinių lėšų naudojimą vykdo laikydamosi šių sąlygų:
  - a) jei nustatomi pažeidimai, valstybės narės tiria visas operacijas, kuriomis galėjo būti pažeistos taisyklės,
  - b) valstybės narės apie korekcijas praneša atitinkamos programos administratoriui,
  - c) sumas, kurioms Bendrijos finansavimas yra panaikintas, ir susigražintas sumas bei su tuo susijusias palūkanas vėl panaudoja akredituota mokėjimo agentūra. Tačiau panaikintas Bendrijos lėšas ar susigražintas sumas valstybė narė gali dar kartą panaudoti tik toje pačioje kaimo plėtros programoje numatytai operacijai ir jeigu šios lėšos neskiriamos toms operacijoms, kurioms buvo atlikta finansinė korekcija.
4. Perduodamos metinės finansines atskaitomybes, kaip numatyta 8 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktyje, valstybės narės Komisijai kartu pateikia ir dėl pažeidimų pradėtų susigražinimo procedūrų suminę ataskaitą, suskirstydamos dar nesusigražintas sumas pagal administracinę ir (arba) teisminę procedūrą bei pagal metus, kada buvo atliktas pirminis pažeidimo administracinis ar teisminis nagrinėjimas.

Valstybės narės praneša Komisijai apie sprendimą dėl panaikintų lėšų panaudojimo arba dėl planuojamo panaudojimo ir prirėikus dėl dalinio atitinkamos kaimo plėtros programos finansinio plano pakeitimo.

5. Atlikusi 31 straipsnio 3 dalyje numatytą procedūrą Komisija gali priimti sprendimą, kad susigražintas sumas turi apmokėti valstybė narė:
  - a) jeigu valstybė narė nepradėjo visų nacionaliniuose ir Bendrijos teisės aktuose numatytų administracinių ar teisminių procedūrų paramos gavėjams sumokėtoms lėšoms susigražinti;
  - b) jeigu valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų pagal 2 dalies a ir c punktus.
6. Jeigu 2 dalyje numatytas susigražinimas buvo atliktas uždarius kaimo plėtros programą, valstybė narė susigražintas sumas perveda į Bendrijos biudžetą.
7. Valstybė narė uždarius kaimo plėtros programą gali priimti sprendimą sustabdyti susigražinimo procedūrą laikydamasi 32 straipsnio 6 dalyje numatytų sąlygų.
8. Jeigu susigražinimas neatliekamas per ketverius metus nuo kaimo plėtros programos uždarymo arba per šešerius metus, jeigu dėl susigražinimo pateiktas ieškinys nacionaliniuose teismuose, 50 % finansinių pasekmių dėl nesusigražintų sumų prisiima suinteresuota valstybė narė, 50 % – Bendrijos biudžetas.
9. 8 dalyje numatytais atvejais 50 % suma, kurią prisiima valstybė narė, sumokama į Bendrijos biudžetą.
10. Jeigu Komisija atlieka finansinę korekciją, ši korekcija neturi įtakos valstybės narės įsipareigojimams susigražinti sumas, sumokėtas iš savo pačių įnašo remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999⁹ 14 straipsniu.

34 straipsnis

Įplauku, gautų iš valstybių narių, priskyrimas

1. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1605/2002 18 straipsnį priskirtos įplaukos – tai:
  - a) sumos, kurios taikant 31, 32 ir 33 straipsnius turi būti įmokėtos į Bendrijos biudžetą, įskaitant su jomis susijusias palūkanas,
  - b) sumos, kurios yra surinktos ar susigražintos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1788/2003¹⁰.
2. 1 dalies a ir b punktuose nurodytos sumos yra sumokamos į Bendrijos biudžetą, ir tuo atveju, jei panaudojamos pakartotinai, skiriamos išimtinai EŽŪGF ir EŽŪKPF išlaidoms.

---

⁹ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

¹⁰ OL L 270, 21 10 2003, p. 123.

35 straipsnis

Administracinio nagrinėjimo apibrėžimas

Šiame skyriuje pirminis administracinis arba teisminis nagrinėjimas – tai pirmasis raštiškas administracinės ar teisminės kompetentingos institucijos atliktas įvertinimas, taip pat viduje atliktas įvertinimas, kuriame remiantis konkrečiais faktais padaroma išvada apie pažeidimo buvimą, nepažeidžiant galimybės šią išvadą vėliau peržiūrėti ar atšaukti atlikus administracinę ar teisminę procedūrą.

III skyrius

Komisijos priežiūra

36 straipsnis

Galimybė naudotis informacija

1. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją, reikalingą tinkamai EŽŪGF ir EŽŪKPF veiklai, ir priežiūrai palengvinti imasi visų tinkamų priemonių, kurios Komisijos manymu yra reikalingos pagal Bendrijos finansavimo valdymo sistemą, įskaitant patikrinimus vietoje.
2. Komisijai paprašius valstybės narės pateikia priimtų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, įgyvendinančias Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius bendrąją žemės ūkio politiką, jeigu teisės aktai turi finansinių pasekmių EŽŪGF ir EŽŪKPF.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją apie pažeidimus, nustatytus pagal 32 ir 33 straipsnius, ir apie veiksmus, kurių ėmėsi neteisingai išmokėtoms sumoms, dėl kurių buvo padaryti pažeidimai, susigražinti.

37 straipsnis

Patikrinimai vietoje

1. Nepažeidžiant valstybių narių vykdomos priežiūros pagal nacionalinius įstatymus ir kitas teisės aktų nuostatas ir Sutarties 248 straipsnio arba bet kokio patikrinimo, surengto remiantis Sutarties 279 straipsniu, Komisija gali atlikti patikrinimus vietoje siekdama patikrinti, ar:
  - a) administracinė praktika atitinka Bendrijos taisykles;
  - b) yra reikiami patvirtinamieji dokumentai ir ar jie atitinka operacijų, kurias finansavo EŽŪGF ir EŽŪKPF, duomenis;
  - c) yra įvykdytos ir patikrintos sąlygos, kuriomis buvo finansuotos operacijos iš EŽŪGF ir EŽŪKPF.

Komisijos įgalioti asmenys, paskirti atlikti patikrinimus vietoje, ar atstovai, vykdydami jiems patikėtus įgaliojimus, turi teisę susipažinti su buhalteriniais dokumentais ir visais kitais dokumentais, įskaitant elektroninėse laikmenose sukurtą ar saugomą informaciją, susijusius su EŽŪGF ir EŽŪKPF finansuojamomis išlaidomis.

2. Komisija prieš patikrinimą turi apie tai tinkamai pranešti atitinkamai valstybei narei ar valstybei narei, kurios teritorijoje bus atliktas patikrinimas. Atitinkamos valstybės narės pareigūnai gali dalyvauti patikrinime.

Komisijai prašant ir valstybei narei sutikus, papildomus patikrinimus ar šiame reglamente minėtų sandorių tyrimus atlieka tos valstybės narės kompetentingos institucijos. Komisijos pareigūnai arba Komisijos įgalioti asmenys irgi gali dalyvauti.

Siekdama, kad patikrinimas būtų veiksmingesnis, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus Komisija gali įtraukti į tam tikrus patikrinimus ar tyrimus tų valstybių narių administracines institucijas.

V antraštinė dalis

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

EŽŪGF Garantijų skyriaus išlaidos, išskyrus išlaidas kaimo plėtrai

1. Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyrius finansuoja valstybių narių iki 2006 m. spalio 15 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1258/1999 2 straipsnį ir 3 straipsnio 2 ir 3 dalis padarytas išlaidas.
2. Nuo 2006 m. spalio 16 d. valstybių narių padarytoms išlaidoms taikomos šiame reglamente apibrėžtos taisyklės.

39 straipsnis

EŽŪOGF Garantijų skyriaus išlaidos kaimo plėtrai

1. Valstybių narių, kurios Europos Sąjungą sudarė iki 2004 m. gegužės 1 d., 2000–2006 m. laikotarpio kaimo plėtros programoms, finansuojamoms iš EŽŪOGF Garantijų skyriaus pagal 3 straipsnio 1 dalį, taikomos tokios taisyklės:
  - a) paramos gavėjams išmokų mokėjimas sustabdomas ne vėliau kaip 2006 m. spalio 15 d., o Komisija su tuo susijusias valstybių narių išlaidas kompensuoja pagal ne vėlesnę kaip 2006 m. spalio mėnesio išlaidų deklaraciją.
  - b) valstybėms narėms pagal Reglamento (EB) Nr. 1258/1999 5 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą programų įgyvendinimo laikotarpiui skirtus išankstinius mokėjimus Komisija susigražina ne vėliau kaip iki 2006 m. spalio 15 d.
  - c) nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. .../... **[kaimo plėtra] 72 straipsnio 1 dalies** ir valstybėms narėms paprašius, kaimo plėtros priemonėms skirtos išlaidos, kurias akredituotos mokėjimo agentūros padaro nuo 2006 m. spalio 16 d. iki gruodžio 31 d., įrašomos į EŽŪKPF biudžetą 2007–2013 m. laikotarpiui pagal kaimo plėtros programavimą.
  - d) Valstybė narė finansinius išteklius, kuriais ji disponuoja 2007 m. sausio 1 d. po to, kai pagal Reglamento (EB) Nr. 1259/1999 4 ir 5 straipsnius atlieka savanoriškus išmokų sumų sumažinimus ir pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 155 straipsnį imasi priemonių perėjimui nuo šio reglamento nuostatų prie Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 nuostatų palengvinti, gali

panaudoti šio reglamento 4 straipsnyje numatytais kaimo plėtros priemonėms finansuoti.

- e) jeigu valstybės narės per laiką, kuris turi būti apibrėžtas 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, nepanaudoja 4 dalyje nurodytų finansinių išteklių, atitinkamos sumos ne vėliau kaip 2009 m. gruodžio 31 d. pervedamos į EŽŪGF biudžetą.
2. Sumas, kurias Komisija valstybėms narėms, įstojusioms į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d., nuo 2004 m. sausio 1 d. iki 2006 m. gruodžio 31 d. nusprendė skirti kaimo plėtros priemonėms finansuoti pagal 3 straipsnio 1 dalį, ir pagal kurias dokumentai, reikalingi intervencijai užbaigti, Komisijai nebuvo perduoti pasibaigus galutinės ataskaitos perdavimo terminui, Komisija panaikina įsipareigojimus ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d. ir valstybėms narėms sudaro pagrindą grąžinti neteisingai panaudotas sumas.

40 straipsnis

EŽŪOGF Orientavimo skyriaus išlaidos

1. Sumas, kurios skirtos kaimo plėtros priemonėms finansuoti iš ŽŪOGF Orientavimo skyriaus pagal Komisijos sprendimą, priimtą 2000 m. sausio 1 d. – 2006 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui, ir pagal kurias dokumentai, reikalingi intervencijai užbaigti, Komisijai nebuvo perduoti pasibaigus galutinės ataskaitos perdavimo terminui, Komisija panaikina įsipareigojimus ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d. ir valstybėms narėms sudaro pagrindą grąžinti neteisingai panaudotas sumas. Intervencijoms užbaigti reikalingi dokumentai – tai likučio mokėjimo prašymas, galutinė įgyvendinimo ataskaita ir ataskaita, kurią parengia asmuo ar tarnyba, funkciškai nepriklausoma nuo valdymo institucijos.
2. 1 dalyje numatytas įsipareigojimų panaikinimas neapima sandorių ar programų sumų, dėl kurių pradėta teisinė procedūra ar nagrinėjamas administracinis skundas, pagal nacionalinius teisės aktus turintis sustabdomąjį poveikį.

41 straipsnis

Fondų komitetas

1. Komisijai padeda Žemės ūkio fondų komitetas (toliau vadinamas komitetu).
2. Kai reikia laikytis šios dalies, taikomi sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai. Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje numatytas laikotarpis nustatomas vienam mėnesiui.
3. Kai yra daroma nuoroda į šią dalį, taikomi sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.
4. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

42 straipsnis

Įgyvendinimo taisyklės

Išsamias šio reglamento įgyvendinimo taisykles priima Komisija 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

43 straipsnis
Metinė finansinė ataskaita

Pasibaigus finansiniams metams iki kitų metų rugsėjo 1 d. Komisija parengia finansinę ataskaitą apie EŽŪGF ir EŽŪKPF valdymą praėjusiais finansiniais metais.

44 straipsnis
Konfidencialumas

Valstybės narės ir Komisija imasi visų reikiamų priemonių, kad būtų užtikrintas informacijos, perduotos arba gautos atliekant priežiūros ir sąskaitų patikrinimo ir patvirtinimo veiksmus pagal šį reglamentą, konfidencialumas.

Šiai informacijai taikomi Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹¹ 8 straipsnyje išdėstyti principai.

45 straipsnis
Euro naudojimas

Komisijos sprendimuose, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. .../... [kaimo plėtra] 17 straipsnio 4 dalį patvirtinamos kaimo plėtros programos, nurodytos sumos, Komisijos išsipareigojimų ir mokėjimų sumos ir patvirtintų išlaidų bei valstybių narių mokėjimo prašymų sumos išreiškiamos ir mokamos eurais laikantis 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtintų taisyklių.

46 straipsnis
Reglamento (EEB) Nr. 595/91 pakeitimas

Reglamentas (EEB) Nr. 595/91 iš dalies keičiamas taip:

- a) panaikinama 5 straipsnio 2 dalis;
- b) panaikinama 7 straipsnio 1 dalis.

47 straipsnis
Panaikinimas

1. Reglamentas Nr. 25, Reglamentas (EB) Nr. 723/97 ir Reglamentas (EB) Nr. 1258/1999 panaikinami.
Tačiau Reglamentas (EB) Nr. 1258/1999 ir toliau yra taikomas išlaidoms, padarytoms iki 2006 m. spalio 15 d.
2. Nuorodos į panaikintus reglamentas yra nuorodos į šį reglamentą ir išdėstytos taip, kaip nurodyta priedo koreliacijos lentelėje.

---

¹¹ OL L 292, 15 11 1996, p. 2.

48 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Šiam reglamentui įgyvendinti Komisija priima tinkamai pagrįstas priemones, kurios yra reikalingos greitai išspręsti praktines problemas, ypač tas problemas, kurios susijusios su perėjimu nuo Reglamento Nr. 25, Reglamento (EB) Nr. 723/97 ir Reglamento (EB) Nr. 1258/1999 nuostatų prie šio reglamento nuostatų. Šios priemonės kai kuriomis dalimis gali nukrypti nuo šio reglamento nuostatų, bet tik tiek, kiek reikia ir tik ribotam laikui tarpui.
2. Pagal šį straipsnį priimtoms priemonėms patvirtinamos 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

49 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Tačiau nuo 2006 m. spalio 16 d. taikomos šios jo nuostatos:

- 30 ir 31 straipsniai – išlaidoms, padarytoms nuo 2006 m. spalio 16 d.;
- 31 straipsnis – tais atvejais, apie kuriuos pranešama pagal Reglamento (EEB) Nr. 595/91 3 straipsnį ir pagal kuriuos iki 2006 m. spalio 16 d. nebuvo susigražintos visos sumos;
- 38–41, 44 ir 45 straipsniai – išlaidoms, kurios 2006 m. yra deklaruotos 2007 biudžetiniams metams.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

Koreliacijos lentelė

Reglamentas Nr. 25	Šis reglamentas
1 straipsnis	2 straipsnio 2 dalis
2–8 straipsniai	–

Reglamentas (EEB) Nr. 595/91	Šis reglamentas
5 straipsnio 2 dalis	32 straipsnio 3 dalis 8 straipsnis
7 straipsnio 1 dalis	32 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 723/97	Šis reglamentas
1–4 straipsnių 1 ir 3 dalys	–
5–9 straipsniai	–
4 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 1 dalies b punktas

Reglamentas (EB) Nr. 1258/1999	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	2 straipsnio 2 dalis
1 straipsnio 2 dalies a punktas	3 straipsnio 1 dalies a punktas
1 straipsnio 2 dalies b punktas	3 straipsnio 1 dalies b punktas
1 straipsnio 2 dalies c punktas	4 straipsnis
1 straipsnio 2 dalies d punktas	3 straipsnio 2 dalies a punktas
1 straipsnio 2 dalies e punktas	3 straipsnio 1 dalies d punktas 5 straipsnio 1 dalies c punktas 5 straipsnio 1 dalies d punktas
1 straipsnio 3 dalis	4 straipsnis
1 straipsnio 4 dalis	13 straipsnis
2 straipsnis	–
3 straipsnis	–
4 straipsnio 1 dalies a punktas	8 straipsnio 1 dalies a punktas 8 straipsnio 1 dalies b punktas
4 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 4 dalis	10 straipsnis
4 straipsnio 5 dalis	6 straipsnio 2 dalis

4 straipsnio 6 dalis
4 straipsnio 7 dalis
4 straipsnio 8 dalis
5 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
5 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
5 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
7 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
7 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
7 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
7 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
7 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa
7 straipsnio 4 dalies antra pastraipa
7 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa
7 straipsnio 4 dalies ketvirta pastraipa
7 straipsnio 4 dalies penktoji pastraipa
7 straipsnio 4 dalies šeštoji pastraipa
7 straipsnio 5 dalis
8 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
8 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
8 straipsnio 2 dalis
8 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
9 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
9 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 3 dalis
10 straipsnis
11–15 straipsniai
16 straipsnis
17 straipsnis
18 straipsnis
19 straipsnis
20 straipsnis

8 straipsnio 1 dalies a punktas
6 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 7 dalis
14 straipsnio 1 dalis
25 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalis
14 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 1 dalies c punktas
8 straipsnio 3 dalis
–
15 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio 3 ir 4 dalys
15 straipsnio 5 dalis
30 straipsnio 1 dalis
30 straipsnio 2 dalis
31 straipsnio 1 dalis
31 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
31 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
31 straipsnio 2 dalis
31 straipsnio 4 dalis
31 straipsnio 5 dalis
31 straipsnio 6 dalis
9 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 3 dalis
32 straipsnio 1 ir 8 dalys
32 straipsnio 9 dalis
36 straipsnio 1 dalis
36 straipsnio 2 dalis
37 straipsnio 1 dalis
37 straipsnio 3 dalis
43 straipsnis
41 straipsnis
41 straipsnis
–
48 straipsnis
–
49 straipsnis

